

Yrittäjän eläkelain uudistus

Eveliina Tuominen, juristi / Sosiaali- ja terveystieteiden valtiokunnan kuuleminen 23.9.2022

Ehdotetun uudistuksen ongelmat

- Esityksessä ei huomioida aloja, joissa yrittäjien ansiot ovat huomattavasti pienemmät kuin vastaavaa työtä tekevien työsuhteisten ansiot.
- Esityksessä ei anneta riittävästi eväitä arvioinnin toteuttamiseen, mitä mediaanipalkan lisäksi voidaan huomioida työtuloa määriteltäessä → johtaa erilaisiin tulkintoihin ja epäyhdenmukaiseen kohteluun.
- Esitys ei huomioi sitä, ettei kaikilla aloilla työskennellä työsuhteessa, esim. kirjallisuuden kääntäjät.
- Journalistisella alalla ei pystytä siirtämään nousevia YEL-maksuja palkkioihin → voi johtaa yrittäjätoiminnan lopettamiseen.

Journalistiliiton työmarkkinatutkimus

- Teetetään joka toinen vuosi Kantar TNS Oy:llä.
- Vuonna 2020 freelancereiden keskimääräinen kokonaislaskutus oli 32 900 euroa. Keskimääräinen verotettava tulo oli 25 500 euroa.
- Vrt. työsuhteisten jäsenten keskimääräinen kuukausipalkka 3 537 euroa (42 444 e/vuosi), kokonaisansio lisineen 3 875 euroa (46 500 e/vuosi).

Taulukko 1a. Freelancereiden kokonaislaskutus 2002 - 2020 (€).

	2002	2004	2006	2008	2010	2012	2014	2016	2018	2020
Aritm. ka.	33 000	34 500	34 200	36 200	35 500	35 100	33 600	33 200	35 700	32 900
10.....	14 200	15 200	12 000	13 000	13 500	11 000	12 000	10 500	10 000	10 000
25.....	20 000	23 000	19 400	20 800	21 600	18 000	18 800	18 000	20 400	17 300
50.....	28 700	30 700	29 000	32 000	30 500	30 000	29 200	29 800	33 000	30 000
75.....	42 000	41 800	45 000	48 000	45 000	46 800	43 000	44 600	47 200	40 000
90.....	57 000	55 900	62 700	65 000	62 200	63 000	60 000	60 000	61 400	59 100

Luvut perustuvat kaikkien vastanneiden ilmoitukseen. 205 vastaajaa antoi laskutustaan koskevia tietoja.

Taulukko 1b. Freelancereiden verottajalle ilmoittama tulo 2002 - 2020 (€).

	2002	2004	2006	2008	2010	2012	2014	2016	2018	2020
Aritm. ka.	23 100	23 200	23 500	25 000	25 500	24 300	23 900	24 200	26 300	25 500
10.....	8 600	10 000	7 800	8 000	8 800	7 000	8 100	7 100	5 500	6 800
25.....	13 800	14 400	13 800	14 700	14 500	12 000	13 000	13 000	13 200	13 100
50.....	21 000	20 200	22 000	23 000	23 000	22 100	21 100	21 200	24 300	22 000
75.....	30 000	30 000	30 000	33 000	35 000	34 000	32 000	33 000	35 000	33 400
90.....	40 000	38 600	42 000	46 000	45 100	45 000	45 000	43 300	51 200	51 200

Luvut perustuvat kaikkien vastanneiden ilmoitukseen. 170 vastaajaa antoi laskutustaan koskevia tietoja.

https://journalistiliitto.fi/wp-content/uploads/2021/10/220404705_free_rapo_2021.pdf

Johtopäätökset

- Freelancereiden ansiot ovat keskimäärin noin puolet pienemmät kuin alan työsuhteisten, eikä alan työsuhteisten mediaanipalkka työtulon määrittelyn lähtökohtana toimi.
- Liikkumavara työtulon määrittelyssä oltava suuri.
- Työtulo-oppaissa todettu, että freelancereiden tulot vaihtelevat niin merkittävästi, ettei voida määritellä työtuloa.
- Ehdotettu muutos lisääsi byrokratiaa.

Ratkaisuehdotukset

- Työtulon määrittelyssä on otettava ensisijaisesti huomioon yrittäjän itsensä antama selvitys työtuloon olennaisesti vaikuttavista seikoista.
- Työtulon määrittelyssä oltava laaja joustovara.
- Ohjeistuksen ja koulutuksen lisääminen yrittäjän eläkevakuuttamisesta.
- Freelancereiden palkkiotason nostaminen ja tätä kautta YEL-maksuvalmiuden parantuminen → kollektiivinen neuvotteluoikeus.
- Työtulon säännöllinen tarkistaminen.

Kiitos!

Eveliina Tuominen
juristi, OTM
Suomen Journalistiliitto ry

eveliina.tuominen@journalistiliitto.fi
+358 50 540 9927